

Dossier 1: Parlements­lid, een job als een ander?

INFOFICHES

INFOFICHE I.1: Printscreens websites van 3 politici

Arnaud Verstraete (Groen)

Fractie leider Brussels Parlement Groen

Gemeenteraadslid Schaarbeek

Arnaud Verstraete is Brussels Parlements lid sinds 2014 en bouwt aan een Brussel dat opnieuw een voortrekkersrol speelt met een vooruitstrevende mobiliteit. Met moedige beslissingen met een sociaal hart wil hij onze hoofdstad klaarmaken voor de klimaatuitdagingen. Hij droomt van een stad waar je jong kan zijn en oud wil worden en waar mensen voor elkaar zorgen.

"Brussel bulkt van de kansen. Samen kunnen we ervoor zorgen dat iedereen die kan grijpen en zijn dromen kan waarmaken"

Na vier jaar aan de slag te zijn in Ontwikkelingssamenwerking bij de federale overheid en een vorming in Public Management stapte hij over naar de Vlaamse overheid, waar hij twee jaar als beleidsmedewerker mobiliteit werkte. In 2009 werd hij adviseur op het kabinet van Bruno De Lille, staatssecretaris voor Groen in Brussel.

Arnaud woont in Schaarbeek met zijn vrouw en twee kinderen. Hij speelt graag muziek en schaak.

Carla Dejonghe (Open Vld)

Lid van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement sedert 2004

Gemeenteraadslid Sint-Pieters-Woluwe

Voorzitster Open Vld-fractie

(Bron: <http://www.carladejonghe.be/>)

Carla Dejonghe werd beroepshalve lerares. Dejonghe werd in 2001 verkozen tot Sint-Pieters-Woluwe, waar ze van 2001 tot 2003 OCMW-raadslid was en van februari 2005 tot december 2012 als schepen verantwoordelijk was voor Nederlandstalige Aangelegenheden, Middenstand en Animatie.

Sinds juni 2004 is zij ook Brussels volksvertegenwoordiger. Zij was met 907 voorkeurstemmen rechtstreeks verkozen. Na de gewestverkiezingen van 7 juni 2009 werd Dejonghe met 1.258 voorkeurstemmen voorzitter van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. In die functie, die ze uitoefende tot 2019, volgde zij haar partijgenoot Jean-Luc Vanraes op.

Dejonghe heeft zich in de jaren sinds haar aanstelling in het Brussels Parlement verdiept in de thema's mobiliteit en huisvesting. In 2006 voerde zij samen met de Vrije Universiteit Brussel (VUB) een grootschalig onderzoek uit naar het onveiligheidsgevoel onder reizigers in het Brusselse openbaar vervoer. Naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek deed zij een aantal voorstellen om de veiligheid binnen het netwerk van de MIVB te verbeteren. Een deel van deze voorstellen werd intussen gerealiseerd of gepland. Vanaf 2007 ijverde Dejonghe voor een toeristische pendeldienst op het Brusselse kanaal. Deze werd in 2008 ingevoerd en is in de zomermaanden beschikbaar. In maart van dat jaar publiceerde zij Inbreiding van Brussel, een studie over de fiscale voordelen voor Brussel van het aantrekken van middenklassengezinnen.

Fouad Ahidar (Sp.a)

Lid van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement sedert 2004

Voorzitter van de Raad van de Vlaamse

Gemeenschapscommissie (RVG)

Gemeenteraadslid van Jette

Voorzitter van de one.brussels-sp.a-fractie

Ahidar werd rond 1997 actief in ID21. Voor hij in 2001 voltijds de politiek instapte, was hij hoofd van een beveiligingsfirma.

Bert Anciaux scoutte Ahidar al voor ID21. Bij de splitsing van de Volksunie in 2001 vond hij in Spirit de politieke partij die een echte interculturele samenleving zou nastreven en de Tamazigh-belangen ook richting Marokko niet over het hoofd zou zien. Hij is een prototype van een niet-Nederlandstalige Vlaming. Hij werd terstond lid en bij de verkiezingen voor de Belgische Senaat in 2003 stond Fouad voor spirit op de Nederlandstalige lijst voor de Senaat maar haalde het niet. Bij de gewestverkiezingen in 2004 werd hij verkozen tot lid van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement voor spirit. Hierdoor zetelt hij ook van rechtswege in de Raden van de Brusselse Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC).

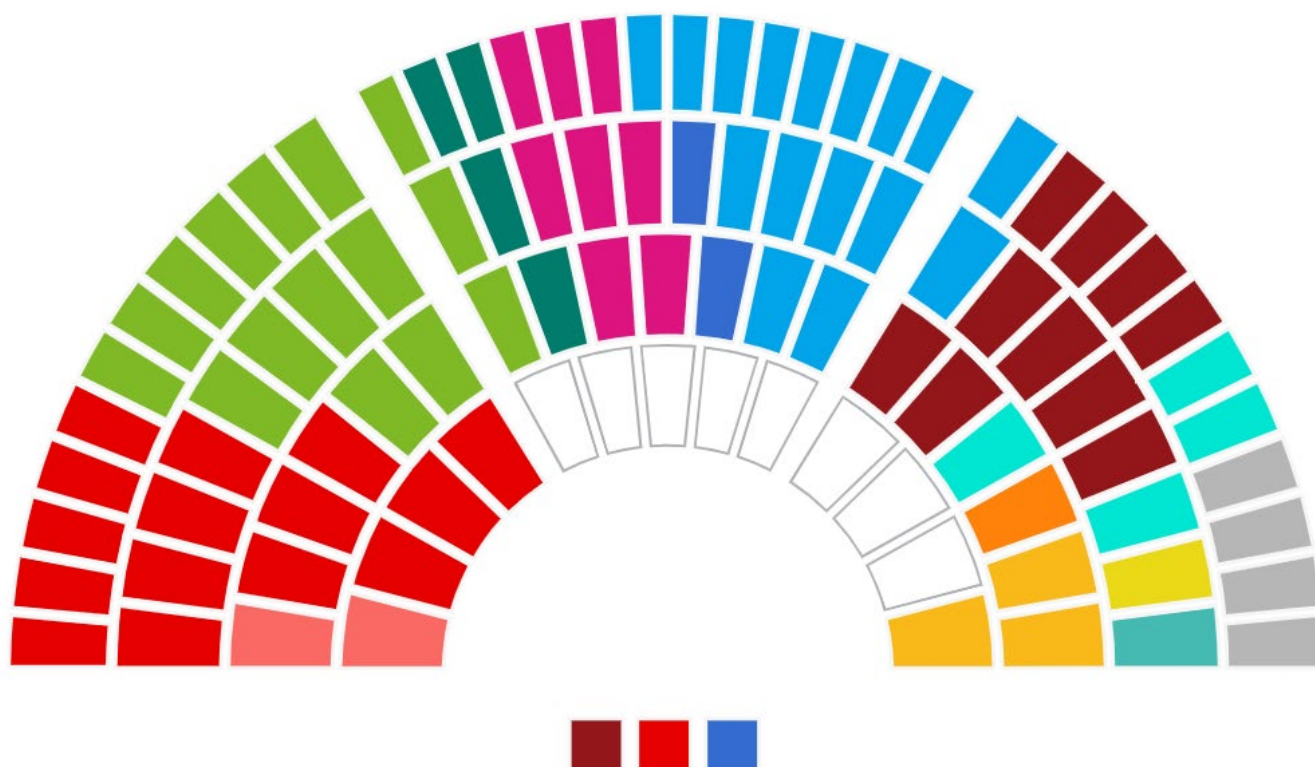
Fouad Ahidar duikt regelmatig op in de media doordat hij zich opstelt als een straathoekwerker die allerlei maatschappelijke problemen aanpakt.

Op 29 maart 2006 volgde hij Waut Es op als voorzitter van de Brusselse afdeling van de partij. In 2007 werd hij verkozen als tweede ondervoorzitter van VlaamsProgressieven. Op 1 december 2008 stapte hij uit de VlaamsProgressieven en koos daarmee voor de lijn-Anciaux. Deze groep streefde progressieve frontvorming met sp.a na. Hij bleef aan als Brussels Parlements lid. Na de electorale implosie van de SLP stapte hij in 2009 over naar sp.a.

Sinds 1 december 2012 is Ahidar sp.a-fractieleider in het Brussels parlement. Hij volgde Elke Roex op, die schepen werd in Anderlecht. Van 2014 tot 2019 was hij ondervoorzitter van het Brussels Parlement. Daarnaast is hij sinds 2006 gemeenteraadslid van Jette.

Bij de gewestverkiezingen in 2019 stond hij op de derde plaats op de sp.a-lijst. Hij werd opnieuw verkozen in het Brussels Parlement en werd in juli 2019 eveneens voorzitter van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

INFOFICHE I.2: Samenstelling van Brussels

16 PS	16 MR	15 Ecolo	10 PTB	8 DéFI	4 Les Engagés
4 Groen	3 N-VA	3 Open Vld	2 Vooruit.brussels	1 Vlaams Belang	
1 CD&V	1 Agora	1 PVDA	4 Indépendant(s)		

Parlement

INFOFICHE I.3: Doorsnee parlementslid in Brussel

Profiel 2022

Verdeling per geslacht

48 mannen (53,93%)

41 vrouwen (46,07%)

Verdeling per leeftijd van de volksvertegenwoordigers

3 tussen 20 en 29 jaar

21 tussen 30 en 39 jaar

30 tussen 40 en 49 jaar

23 tussen 50 en 59 jaar

11 tussen 60 en 69 jaar

1 tussen 70 en 79 jaar

Verdeling per leeftijd

Jongste **26** jaar

Oudste **75** jaar

Gemiddelde leeftijd: **47** jaar

Verdeling naar parlementaire ervaring (in het BHP en in andere assemblees)

0 tot 5 jaar : **52**

6 tot 10 jaar : **17**

11 tot 20 jaar : **15**

Meer dan 20 jaar : **5**

Verdeling naar beroepsactiviteit

- verkozen zonder ander aangegeven beroep: 16
- verkozen met een mandaat in andere assemblees:
 - Gemeenschapssenatoren: 2
 - Volksvertegenwoordiger in het Parlement in het Parlement van de Franse Gemeenschap: 19
- verkozen met een lokaal mandaat (*):
 - burgemeesters: 2
 - schepenen: 3
 - gemeenteraadsleden: 49
 - OCMW-Voorzitter: 1
- verkozen die naast hun parlementair mandaat een ander beroep uitoefenen:
- bediende of kaderlid: 5
- zelfstandige: 1
- vrij beroep: 8
- leerkrachten : 6
- ambtenaren (niet onderwijs): 4

(*) Vanaf 2024 is er geen cumulatie meer mogelijk tussen een mandaat van volksvertegenwoordiger en dat van burgemeester of schepenen van een gemeente.

INFOFICHE I.4: Hoe komt men in het Parlement?

De kandidaat moet aan bepaalde voorwaarden voldoen:

- Belg zijn
- Genieten van politieke en burgerlijke rechten
- 21 jaar zijn
- Zijn woonplaats hebben in België

De kandidaat maakt deel uit van de Brusselse kieskring

België is verdeeld in kieskringen. Deze kieskringen vallen samen met de provincies met uitzondering van Brussel die een aparte kieskring heeft. Door aan de verkiezingen in jouw kieskring deel te nemen als kandidaat heb je dus kans om een plaats in het parlement (=een zetel) te behalen.

De kandidaat krijgt een plaats op een kieslijst

De kandidaat politicus krijgt een plaats op een lijst van een partij. Deze plaats wordt door de partij toegekend.

Indien de kiezer akkoord gaat met deze volgorde dan stemt hij/zij op de lijst. Dat is **een lijststem**.

Indien de kiezer per se een bepaalde persoon verkozen wil zien, dan brengt de kiezer zijn/haar stem uit naast de naam van die persoon. Dat is **een naamstem**.

De zetels worden toegekend

De zetels worden toegekend aan de lijsten die minstens 5% van het totaal van de uitgebrachte stemmen in een kieskring behaalden. Deze verdeling gebeurt evenredig met het aantal uitgebrachte stemmen (lijst en naamstemmen). De zetelverdeling gebeurt dus op een proportionele wijze.

Als iedere lijst weet hoeveel zetels zij in de Brussels kieskring heeft, moeten die zetels verdeeld worden over de individuele kandidaten. Deze verdeling gebeurt volgens een welbepaald (maar ingewikkeld) systeem.

Brussels Parlement	Vlaams Parlement
Effectieve kandidaten ● Guy VANHENDEL ● Jean-Luc VANRAES ● Carla DEJONGHE ● René COPPENS ● Els AMPE ● Ben Berben (Vivant) ● Mady VAN VOOREN ● Jan GYPER ● Yvonne SMEKENS ● Olivier CUVELIER ● Karin LOOBUYCK ● Stefaan VAN HEE ● Christa DEBECK ● Johan BASILADES ● Arlette VERKRUYSSEN ● Mireille CORTEVILLE ● Bart EEMAN Opvolgers ● René COPPENS ● Julien MEGANCK ● Dominique BERNARD ● Nele DE SMET ● David STEEGEN ● Caroline JANSSEN ● Sigurd VANGERMEERSCH ● Wim MORIAS ● Greet BONTE ● Simonne JANSSENS ● Bob DELAFAILLE ● Daisy NAEYAERT ● Jean SCHEYVAERTS ● Lut KNOCKAERT ● Herman MENNEKENS	Effectieve kandidaten ● Sven GATZ ● Khadija ZAMOURI ● Koen DE KOKER (Viv.) ● Martine RAETS ● Kim STRAUVEN ● Manu DE RONS Opvolgers ● Stefan ECTOR ● Stefan CORNELIS ● Aviva DIERCKX ● Paul BOECKMANS ● Marijke DEJONGHE

De kandidaat wordt parlements lid

Tijdens de eerste vergadering van het Parlement na de verkiezingen wordt nagegaan of de volksvertegenwoordigers voldoen aan de verkiezingsvoorwaarden, er wordt ook nagegaan of de verkiezingen regelmatig zijn verlopen.

De nieuwe volksvertegenwoordiger legt dan een eed af die zegt : "Ik zweer de Grondwet na te leven."

In het Brussels parlement ben je parlements lid voor een periode van 5 jaar, men noemt dit een legislatuur (of zittingsperiode).

Dan zijn er weer verkiezingen en naargelang de kwaliteit van het geleverde werk en/of naargelang de populariteit wordt het parlements lid herkozen of niet.

INFOFICHE I.5: De job van parlements lid

De regering vertrouwen geven, de regering controleren

De regering vertrouwen geven

De regering moet bij haar aantreden uitdrukkelijk het vertrouwen van het Parlement vragen. Dit vertrouwen bekomt men via een meerderheid (de helft + 1). Opgelet: men geeft dit vertrouwen niet voor eens en altijd! Het Parlement kan het vertrouwen ook verwerpen (dan "valt" de regering en komen er nieuwe verkiezingen) of een andere minister-president aanduiden.

De regering controleren

Door te interpellieren:

Een parlements lid kan één of meerdere ministers « interpellieren ». Dat betekent dat deze minister zich moet verantwoorden over een beleidsdaad, over een bepaalde situatie of over sommige aspecten van het beleid van de regering. Dit gebeurt alleen als het over een belangrijk probleem gaat.

Door parlementaire vragen te stellen:

Dit is een andere manier (minder strenge manier) om de regering te controleren. De vragen moeten kort en bondig geformuleerd worden. Indien de vraag schriftelijk geformuleerd is dan moet de minister er binnen de 20 dagen op antwoorden.

Het budget controleren

Het goedkeuren van de begroting is natuurlijk één van de belangrijkste taken van het Parlement. De begroting is het verdelen van de inkomsten van de staat: waaraan gaat het geld uitgegeven worden? De staat haalt haar inkomsten uiteraard vooral uit de belastingen. Het is dus zeer belangrijk na te gaan waaraan dat geld uitgegeven wordt en dat er niet meer uit gegeven wordt dan dat er geld is!

Ordonnanties goedkeuren

Alleen parlements- en regeringsleden kunnen het initiatief nemen om **ordonnanties** te maken. Wanneer een **minister** een dergelijk initiatief neemt, noemt men dit een **ontwerp van ordonnantie**. De minister moet dat voorleggen aan de andere ministers en het advies vragen van specialisten. Deze specialisten noemt men « de Raad van State ». Wanneer een **parlementslid** het initiatief neemt noemt men dat een **voorstel van ordonnantie**.

De parlementsleden beginnen met de taak in de **commissies**. Het Brussels Parlement telt 8 vaste commissies. Zij hebben elk hun specialisatie (vb. Commissie Huisvesting, Commissie Infrastructuur, ...). Ze kunnen aangevuld worden met **tijdelijke commissies** die opgericht worden om een bepaald wetsontwerp of -voorstel te onderzoeken. Deze commissies bestaan uit **15 leden**. De commissies zijn proportioneel samengesteld met hetzelfde evenwicht tussen de politieke fracties als in de assemblee.

In die commissie gaat het parlementslid zijn/haar standpunt verdedigen, specialisten oproepen om zijn/haar standpunt bij te treden of toe te lichten. Het ontwerp of voorstel ondergaat meestal dan nog een aantal veranderingen, **amendementen** genoemd.

Eens het ontwerp behandeld en verfijnd is, wordt erover gestemd in de Commissie. Indien de tekst en de amendementen verworpen worden in de Commissie dan vliegt het geheel naar de prullenmand. Indien de tekst en de amendementen goedgekeurd zijn gaat het geheel naar **de plenaire vergadering**.

Daar geeft de verslaggever van de commissie uitleg over de werkzaamheden in de Commissie. Het geheel wordt nogmaals besproken, tenslotte wordt erover gestemd.

Indien een meerderheid het voorstel aanvaardt, wordt het bekrachtigd door de regering. Nadien verschijnt de tekst van de nieuwe ordonnantie in het Staatsblad. De regering moet dan alles in het werk zetten om de nieuwe ordonnantie uit te voeren.

Onderzoekscommissies oprichten

Het Parlement kan parlementaire onderzoekscommissies oprichten indien er zich erge problemen voordoen in het Brussels gewest. Deze commissies kunnen oplossingen aanbrengen of mankementen in de maatschappij aanduiden. Zo hadden we de onderzoekscommissie met betrekking tot het beheer van Samusocial. Deze onderzoekscommissie kwam tot de vaststelling dat er onrechtmatig vergoedingen worden gegeven aan de beheerders van Samusocial en deze teruggevorderd moeten worden.

INFOFICHE I.6: Het werk in het parlement – De parlementaire week

Week van 8/01-12/01

Maandag 8/01

12:00: Uitgebreid Bureau

14:00: Commissie Financiën

Dinsdag 9/01

9u30: Commissie voor de Mobiliteit

Woensdag 10/01

9:00: Commissie Leefmilieu

9:30: Commissie Economische zaken

12:45: Bureau

Donderdag 11/01

14:00 Commissie Huisvesting

14:30: Commissie voor de Gezondheid en Bijstand aan Personen

Vrijdag 12/01

9:30: Plenaire vergadering

14:30: Plenaire vergadering

Werken in het parlement

Om het werk van een parlements lid te wikken en te wegen moet men met een aantal elementen rekening houden zoals:

- het aantal ingediende wetsvoorstellen
- het aantal interpellaties (een interpellatie is een vraag waaraan het vertrouwen in een minister gekoppeld is)
- het aantal actuele vragen in de plenaire zittingen
- het aantal vragen om uitleg in een commissie
- het aantal tussenkomsten in de commissie- het aantal tussenkomsten in de plenaire vergadering

Al deze elementen maken deel uit van het werk van een parlements lid.

Bovendien kan een parlements lid naargelang hij/zij in de oppositie of in de meerderheid zit in min of meerdere mate wegen op de politieke besluitvorming.

Vanuit de oppositie zal het moeilijker zijn om op die besluitvorming te wegen, toch zijn er parlementsleden die vanuit de oppositie door een degelijke dossierkennis wel van belang kunnen zijn in de besluitvorming.

INFOFICHE I.7: Wetten maken waarover?

België is een federale staat

Dat betekent dat het land verdeeld is in gemeenschappen (Vlaamse gemeenschap, Franse gemeenschap en Duitstalige gemeenschap) en in gewesten (Vlaams gewest, Waals gewest en Brussels Gewest).

De **gemeenschappen** zijn bevoegd voor culturele materie, onderwijs, alles wat te maken heeft met de gezondheid en het welzijn van de mensen en het gebruik van de talen. Daarnaast valt ook wetenschappelijke onderzoek onder hun bevoegdheid. De **gewesten** zijn bevoegd voor economie, werkgelegenheid, landbouw, waterbeleid, huisvesting, openbare werken, energie, vervoer (met uitzondering van de NMBS), leefmilieu, ruimtelijke ordening en stedenbouw, natuurbehoud, krediet, buitenlandse handel, toezicht over de provincies, de gemeenten en de intercommunales..

De **federale staat** is nog verantwoordelijk voor de materie die niet aan de gemeenschappen of aan de gewesten toegewezen zijn.

Eventjes kijken waarover de Brussels Hoofdstedelijke gewestregering ordonnanties over maakt.

Waarover gaan die ordonnanties?

- Economie

Op welke subsidies heb ik recht? Welke vergunningen heb ik nodig om een gastenkamer uit te baten? Heb ik recht op educatief verlof?

- Openbare werken

Waar wordt het gewest autoluw en wat met het doorgaand verkeer? Moeten er nieuwe fietspaden bijkomen of moet men zich beperken tot het onderhouden van de reeds aanwezige?

- Energie

Welke subsidies krijg ik van het gewest bij energiebesparende maatregelen?

Wat kan ik zelf in huis doen om energie te besparen?

- Vervoer

Wat is een schoolvervoerplan?

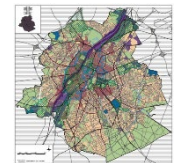
- Leefmilieu

Hoe weet ik hoeveel fijn stof er in de lucht zit?
Hoe luid mag de muziek staan op mijn fuif?

- Ruimtelijke ordening en huisvesting

Woon ik in erfgoed huis? Hoe bekom ik het kwaliteitslabel voor studentenwoningen?

- Internationale betrekkingen

Waar moet ik een vergunning vragen als ik goederen exporteer?

INFOFICHE I.8: Hoeveel verdienen de politici?

Ga naar de website van het Brussels parlement, <http://www.parlement.brussels>, en zoek een jaarverslag. Per volksvertegenwoordiger kun je daar zien hoeveel bruto het Parlement hen jaarlijks betaalt. Een minister verdient iets meer dan 200.000 EURO, een parlements lid iets meer dan 100.000 EURO. Bron: De Standaard, 29 april 2009. Vergelijk dit met het citaat hieronder uit de De Standaard.

- Politici slecht betaald

"Heel veel van onze parlementsleden doen het voor een wedde van rond de 100.000 EURO bruto per jaar, wat netto landt tussen de 3.500 en de 4.500 EURO per maand. Het is niet voor het geld dat men in de politiek moet gaan. (Tom Boonen, en met hem nogal wat sterren uit de sport, verdient tien keer dat bedrag. Maar gemiddelden zijn gevaarlijk. Sommige politici worden schandalig slecht betaald. De (gedreven) burgemeester en het (niet erg actieve) Vlaams parlements lid Patrick Janssens verdient op het eind van het jaar alles samen nauwelijks 145.000 EURO. Andere politici krijgen te veel. Janssens' partijgenoot Gilbert Bossuyt, die een van de zwakste Vlaamse parlementsleden was, is het op zes na best betaalde parlements lid van dit land. Geld is in de politiek, zoals in alle andere maatschappelijke sectoren, lang niet de enige drijfveer. Maar ook in de politiek is het, zoals in alle andere sectoren, belangrijk. Willen we beter politiek personeel, dan moeten we de goede politici beter betalen. Maar ook ongenadig hard zijn voor hen die hun pakweg 4.000 EURO per maand helemaal niet waard zijn."

Bron: Peter Vandermeersch – voormalig hoofdredacteur De Standaard – 11 mei 2009

- Afdragen aan de partij

Gekozenen van Groen! staan een kwart van hun inkomsten af, mandatarissen van Lijst Dedeker houden alles voor zich.

Bij CD&V is het afdrachtpercentage officieel vastgesteld op zeven procent, maar dat ligt in werkelijkheid lager. Een minister draagt maandelijks 424 EURO af. Dat is niet veel meer dan een parlements lid (371 EURO), hoewel een minister meer dan het dubbele verdient.

Bij Open VLD rekent men een gemiddelde afdracht van 7,5 procent op de brutobedragen.

De SP.A bewandelt qua afdrachten de middenweg: het bijdragereglement van de partij schrijft voor dat haar gekozenen op lokaal niveau vijf procent overdragen, en tien procent op de hogere niveaus.

Bij zowel de N-VA als de SLP wordt een onderscheid gemaakt tussen politici die er een andere baan op nahouden en diegenen die van de politiek leven. Fulltime politici betalen een lagere som aan de partij dan personen met een bijverdienste. Bij de N-VA draagt de eerste groep 7,5 procent van haar bruto inkomen af, de tweede groep 10 procent."

Bron: Thijs Michiels – De Standaard 11 mei 2009

DOSSIER 1: PARLEMENTSLID, EEN JOB ALS EEN ANDER?

ANTWOORDFICHES

ANTWOORDFICHE I.1: Waarom gaan mensen in de politiek?

Jullie vinden elementen om deze vraag te beantwoorden op de infofiches l.1. waar 4 parlementsleden hun motivaties uitleggen.

Antwoord:

[illegible]

ANTWOORDFICHE I.3:

a) Welke politieke partijen zijn vertegenwoordigd in het Parlement?

b) Welke partij heeft de meeste vertegenwoordigers?

c) Welke partij heeft de minste vertegenwoordigers?

Jullie vinden het antwoord op infofiche I.2.

Antwoord:

PARTIJEN IN HET PARLEMENT
PARTIJEN:
DE MEESTE VERTEGENWOORDIGERS:
DE MINSTE VERTEGENWOORDIGERS:

ANTWOORDFICHE I.5:

Hoe wordt een politicus, een parlements lid? Leg ook uit waarom hij/zij de naam "volksvertegenwoordiger" verdient.

Jullie vinden het antwoord op infofiche 1.4.

Om jullie te helpen: schematiseer het antwoord maar probeer goed te begrijpen hoe het in zijn werk gaat.

Antwoord:

[illegible]

Jullie vinden het antwoord op infofiche 1.5

Om jullie te helpen: schematiseer het antwoord met een klein woordje uitleg voor elk aspect maar vergeet niet dat er nog een persoonlijke noot bijkomt!

Antwoord:

[illegible]

ANTWOORDFICHE I.8:

Waarover kunnen parlementsleden een voorstel van ordonnantie indienen in het Brussels Parlement?

Jullie vinden een algemeen antwoord op de infofiche I.8.

Antwoord:

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

ANTWOORDFICHE I.9:

a) Hoeveel verdient een parlements lid?

Julie vinden het antwoord op infofiche I.8.

b) Is dat verantwoord volgens jullie?

Opgelet! Het gaat om brutowedden! Geen appels met peren vergelijken!

c) Zijn er ook nadelen aan die "job"?

Denk voor het antwoord op vraag (c) aan de duur van een politiek mandaat.

Antwoord:

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.